Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Ngày thứ hai
3 Sept.
1934
Ngày 25 tháng bảy (đủ) năm Giáp Tuất

Lục tỉnh tân văn

Chủ-nhơn: NGUYỄN-VĂN-CỦA
Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY
BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard — SAIGON
Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 203

Chủ-nhiệm: LÂM-VĂN-NGỌ
Thay mặt cho tờ báo bên Pháp-Quốc
CREPTOR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
8, Rue Tronchet — PARIS (VIIIe)

Năm thứ 27
Số 4768

GIÁ BÁO
Một năm..... 12$00
Sáu tháng.... 6.50
Ba tháng.... 3.50
Mỗi số..... 0.05

Quan Toàn-quyền đã khởi hành vào Nam sớm mai hôm qua

Như tin chúng tôi đã đăng, quan Toàn-quyền Robin, quan phó Toàn-quyền Châtel, quan Giám-đốc tài-chánh Cousin và các quan hầu sẽ vào Nam mà bàn xét nhiều vấn-đề quan hệ lợn lao.

Quan phó Toàn quyền Châtel và ông Cousin đã tự giả Bắc-kỳ vào Nam do chiếc tàu Compiègne. Có lẽ nay mai hai ông tới.

Còn quan Toàn-quyền Robin thì do đường bộ, đã khởi hành hôm sáng Chúa-nhựt hồi 8 giờ.

Xứ Đông-pháp sẽ dự cuộc chưng bày Mỹ-thuật ở Naples

Naples, 2 Août. — Các thuộc-địa của nước Pháp sẽ đi dự cuộc chưng bày mỹ thuật thuộc-địa ở thành Naples.

Các xứ Algérie, Đông-pháp Marốc, Madagascar, Togo và Cameroun sẽ chưng đồ Mỹ-thuật để đấu xảo.

Ngày 1er Octobre sẽ khai trương có đức vua Emmanuel III chứng kiến.

Sắp có một cuộc xổ số giúp cho ngân-sách Đông-pháp

Việc xin mở cuộc xổ số Đông-pháp (Loterie indochinoise) để cứu ngụy tình lý-tài trong nước, hình như quan tân giám đốc tài-chánh là ông Cousin cũng đồng ý về chủ đó.

Ông đã có thương nghị về vấn đề ấy với quan Toàn-quyền, quan phó Toàn-quyền và các viên quan khác.

Vậy thì có lẽ cuộc xổ số nầy sắp mở nay mai.

Vấn đề nầy sẽ chánh-thức đem ra bàn xét trong lúc quan Toàn-quyền ở Nam

Xổ số Quốc-trái kỳ thứ 50

Hồi sớm mai hôm qua, ở Hanoi đã mở cuộc xổ số Quốc-trái Đông-pháp kỳ thứ 50.

Bốn số sau đây mỗi số trúng 1000 đồng: 43.155 — 123.227; 103.063; 19.997.

Còn những số trúng 500 và một trăm đồng, nay mai chúng tôi sẽ đăng.

Một bác-sĩ Mỹ chế ra thứ máu làm cho người sống lâu

New-York. — *Nhà bác-học Huế-kỳ là ông W. R. Amberson, chả ban khoa sanh-lý học ở y học-đường Memphis, mới đây phát minh được một thứ máu làm cho người được sống lâu thêm.*

Bác-sĩ đã đem ra thí-nghiệm nhiều lần và được kết-quả rất là lạng.

Trước hết bác-sĩ bắt một con thỏ thí-nghiệm: bác-sĩ lấy hết máu của con thỏ rồi chỉ thử máu mèo, máu mèo tạo ấy vào, thì thấy con thỏ được sống đến 3 giờ.

Thứ máu nầy lấy máu bò hòa với một vài thứ muối rút trong máu người ta.

Còn nhiều lần thí-nghiệm mới nữa, bác-sĩ bắt khỉ mà thay thế cho mèo, máu khỉ cũng gần giống máu người ta, nên cũng được kết-quả tốt.

Ở Londres, bác-sĩ A. G. Muldée cũng tìm tòi mộ thứ máu nào có thể thay vì máu người ta trong lúc cần phải sang máu cho một bịnh nhơn nào.

Một tờ châu-tri rất quan-hệ của quan Thống-đốc PAGÈS

Nói rõ chánh-sách của Ngài về việc giảm thuế và tha thuế cho nhơn-dân Nam-kỳ

Chánh-sách nầy sẽ làm cho cuộc sanh-hoạt của điền-chủ và dân quê được dễ-chịu hơn trước nhiều

Hôm ngày 29 Août vừa rồi, quan Thống-đốc Nam kỳ Pierre Pagès, có gởi một tờ châu-tri, số hiệu 3072, cho các quan Chủ-tỉnh trong Nam kỳ. Trong tờ châu-tri ấy, quan Thống-đốc Pagès nói rõ về chánh-sách của ngài đã thi-hành để làm cho cuộc sanh-hoạt của điền chủ và dân-quê được thơ-thới, dễ chịu hơn trước.

Chúng tôi xin lược dịch tờ châu-tri ấy ra đây cho đồng-bào nhận thấy rõ những khoản của quan Thống-đốc Pagès đã thi-hành.

Quan Thống đốc Nam-kỳ. Gởi cho quí-vị chủ-tỉnh. Chủ-tỉnh

Từ ngày bổn-chức đảo-nhậm, bổn chức đã cho biết nhiều lần rồi, việc cần yếu, bực nhứt người trong chúng ta phải rán làm sao giải-quyết về vấn-đề thuế-má, và tùy theo hoàn lợi phải chăng của những kẻ đóng thuế để định giá sanh hoạt trong xứ thuộc-địa.

Bổn chức đã thi-hành rồi, không có do dự chút nào không kể khó khăn hiểm hiện.

Một xứ mới mở mang và giàu có như xứ Nam-kỳ tuy sự tổ chức về kinh-tế vẫn còn thô sơ, chớ không lẻ để cho những điều ngưng trệ trong cuộc khai-thác làm hư hại đến các cơ-quan sanh hoạt của nó.

Mấy lâu bổn-chức đi kinh lý trong xứ, mấy lần được trực-tiếp với dân tình, được trông thấy mọi việc tại chỗ, bổn-chức tự nhận rằng cần phải thi-hành lập tức, không nên trì hưỡn nhiều khoản giảm thuế và tha thuế mới được.

∴

Tình hình chắc chắn của các điền chủ và nông-dân tới ngày 1er Juin 1934 là thế nào? Rất để cho ta thấy: những món thuế còn thiếu chưa đóng để và những món tiền lời chưa trả được cho các hội Sicams có tới 4 triệu đồng bạc, tính sổ tròn. Số người đóng thuế mỗi năm giảm lần. Số người An-nam từ 1.200.000 còn 850.000 người từ năm 1929 tới năm 1934, và, số người Huế-kiều từ 80.000 người giảm còn 38.000 người. Chánh phủ chỉ đeo theo bắt bóng các người thiếu thuế, bỏ phí một phần nhiều thì giờ để lượm lặt, để mót mấy một cách khổ-nhọc những món tiền còn thiếu mà lại quên những sự thiệt hại xảy đến cho các công việc tối cần của mình. Trái lại, đạo binh thiếu thuế, vì không thể trả thuế được, phải lần quất trong rừng bụi, không còn biết lo sợ gì đến những sự dọa nạt, những sự bắt buộc, miễn là tránh khỏi sự bắt buộc phải nộp thuế của chánh phủ thì thôi. Giá lúa bán ra sut nhiều thành thử những món thuế thành ra nặng.

Muốn cứu-cánh tình hình hiện thời, qui ngài đã biết những điều thi-hành vừa rồi chăng?

Về món thuế-thân của người Annam. — Bổn-chức lấy làm vui lòng tán-thành việc ở các tỉnh miền Hậu-giang bỏ thuế thân cho những người không đủ sức đóng mấy năm trên mà có thể đóng để được dân thuế năm nay.

Lâm như thế, qui ngài chẳng những đã tỏ ra rằng mình có lòng nhơn tư quảng đại lại còn tỏ ra rằng mình có nhiều dực tánh tốt trong sự trị dân, dám bỏ những khoản tiền thâu về, làm cho người thiếu thuế được tự-do làm cho những người trên thiếu-thốn mà nặt không còn sự một chánh-phủ nữa, làm cho một số đông thuế trong năm 1936 được. Nếu khi nào tình-thế kinh-tế trong xứ hay giá gạo thay đổi. Chánh-phủ thế nào cũng phải tùy theo hoàn-lợi của dân-chúng đã thâu thêm được đó để xin tăng thuế lên một ít. Hiện giờ giá gạo sụt đã lên làm cho tiền công phải tùy theo đó mà biến đổi trong các tỉnh miền Đông, đã thấy ở các tỉnh như Gia định, Tây-Ninh và Cholon, người ta cần dùng người làm thêm ở tại thị-thành. tình-hình kinh-tế có vẻ hoạt-động trở lại, các nhà máy xay gạo, hãng thuốc và hãng dừa đều hối đầu làm việc. Như đó mà thuế thâu về được trội nhiều hơn mấy năm trên.

Bởi thế bổn-chức bắt sức hy vọng vào sự hành-động khôn ngoan của qui ngài để giúi chứng sự đi lại của những người đứng bộ, coi chừng chỗ ở của các người có đóng thuế, làm sao trừ cái lòng không muốn đóng thuế, và rốt lại, phải lấy sự nhân-đạo, thành-thật và trường cửu để giao thiệp với dân tình. Mỗi khi đi kinh-lý không phải là mỗi lần làm cho ra vẻ uy-nghiêm mà phải làm làm sao như những cuộc đi cỗ-động, chiêu-mộ cho số người đóng thuế được ra mặt nhiều.

Những cử-chỉ nầy cũng cần phải có trong khi thâu thuế thân người Huế kiều; về việc nầy tại có điều đặc-sắc đáng nhớ như sau: Người Huế kiều từ trước tới giờ được miễn thuế hay sụt thuế. Bởi vậy rất quái lạ mà cho ta thấy rằng món thuế của họ phải đóng 4 100 000$ hồi năm 1928 chỉ còn có 1 300.000$ trong năm 1934.

Với hạng nầy cũng như người Annam phải chịu ảnh hưởng của nạn kinh-tế. Thuế thân của họ xét ra trong lúc thạnh-vượng, cũng là nặng rồi.

Sự tha một phần thuế cho họ đã làm cho 1800 dân lậu ra mặt và làm cho kho bạc thâu về được 50.000$. Nên không có sự tha thuế nầy thì số tiền ấy kể cũng như đã bị bỏ luôn rồi. Do theo chánh-sách ấy, bổn chức đã dự tính thâu món thuế ấy như lượt, trở ra tỉnh Biên-hòa và Gia-định, món thuế thân sẽ bớt còn 30$00 trong năm 1935, nghĩa là sụt thuế chánh đi 1$00 và nhứt luật định thuế ngu cư một đồng. Hai tỉnh Biên-hòa và Gia-định vì sự sổ chi thâu sụt nhiều nên phải tạm chịu đỡ món thuế nặng hơn một chút, nhưng không bao lâu cũng trở lại y như mấy tỉnh khác.

Dưới đây, bổn chức định thử, sự chia đều thuế thân Huế-kiều cho các ngạch thuế.

Ngân sách bổn xứ	14$00
Tiền chi-phí về công sở(bạc)	1.00
Ngân sách(thuế phần trăm	7.00
trong tỉnh)tiền công sưu	3.00
Ngân sách(tiền canh;	
làng thuế làng)	5.00
Tổng cộng..	30$00

Nhưng ngoài ra hạng dân nghèo còn có hạng điền-chủ nghiệp chả mà tình cảnh của họ không được chắc chắn vì phải tùy theo thị-trường lúa gạo. Không được chắc chắn nầu khi nào tình hình lúa gạo không được thơ thới và không thể xoay dâu để trả những món nợ mà họ vay để mở mang nông-nghiệp một cách mau-chóng ở miền Hậu-giang. Không có tiền vốn dự trữ để làm ăn và bị thuế còn thiếu thuế hiện giờ cứ chồng chất thêm mãi lại thêm nợ nần phiền-rầy, nên chi cái hạng tiểu-tư-sản Annam và hạng nông-dân phải phải bị khủng-hoảng nhiều lắm.

Muốn làm cho đỡ bớt những sự khổ thống của họ, qui ngài chắc đã để biết những sự thi-hành can-đảm vừa rồi:

1° Bỏ tiền lời các hội Sicams không thể trả được trong năm 1929-1930. . . . . 40.00$

2° Bỏ tiền lời các hội Sicams tr 10. . còn 6 trong năm 1931-1932.. 270.0 0$

3° Hạ tiền lời các hội Sicam trong năm 1933 và 1934 từ 10 còn 7,5 ·· 345·000$

4° Thà luôn thuế điền còn thiếu trong năm 1932 và mấy năm trên. . . . 700.000$

5° Sửa hạng điền-thổ lại trong các tỉnh ở Hậu-giang. . . . . 100·000

Tổng cộng... 1 425.000$

Như thế, theo sự thi-hành của bổn-chức, bổn-chức sụt thuế, sụt các khoản tiền lời và tha thuế tổng cộng được một số tiền là 1 425000$00 nghĩa là được 34.5· Số tiền còn thiếu 4 triệu nay chỉ còn có 2.575.000$

Trong năm 1935, bổn chức sẽ rán định lại thuế điền-thổ trong các tỉnh Rạch-giá, Bạc-liêu và Sóc-trăng và một phần tỉnh Can-tho ở phía Tây bên kia sông Bassac

Thuế điền-thổ thâu sẽ định như sau nầy:

Ruộng thượng hạng...	1$	80 một mẫu chớ không phải 2$00 như trước.
Ruộng hạng nhứt	1 35. .	1.50 »
Ruộng hạng nhì	0,80 . .	1.00 »
Ruộng hạng ba	0.40. . .	0 50 »
Ruộng hạng tư	0.20. . .	0,25 »

Ruộng hạng năm để y không sửa đổi.

Những cù lao trong tỉnh Cần-thơ năm trong sông Bassac được hưởng theo giá thuế điền-thổ đã sụt như trên.

Rốt lại muốn bỏ chung giá sanh hoạt, nền thương-mãi, trung gian cho nhà sản xuất và người mua sẽ được hưởng những sự giảm bớt như sau:

Trong năm 1935, những người có đứng bộ sanh ý, bắt luận là người Pháp Annam hay Huế-kiều sẽ được bớt đi 1/10 theo thuế chánh. Lại nữa muốn cho đồng có hại nhiều về sự quân - bình trong ngân - sách trong tỉnh và và trong làng, thuế phần trăm phụ-trội và thuế lòng về sanh-ý cũng cần cứ theo thuế sanh-ý như hồi chưa giảm để thâu. Vì dụ như hiện thời thuế sanh ý 100$ thì năm tới bớt còn 100$—10$ · 90$, song thuế phần trăm phụ-trội và thuế làng thì cứ nơi theo món thuế chánh cũ là 100$ để thâu.

Thuế kiều-dân Á-châu sẽ không chịu ảnh-hưởng gì về sự tạm sụt thuế sanh ý chánh hết. Song về phần qui ngài, nếu có thể xem xét được thì cũng nên xem xét coi có sự ích lợi chung nhiều hay ít gì về việc giảm bớt thuế nói trên đây.

∴

Thu xếp các khoản chi-phí. — Muốn làm cho quân-bình về số chi thâu của Ngân - sách bổn-xứ sau khi thi-hành các khoản giảm thuế-thân người Á - châu ngoại-quốc, giảm thuế sanh - ý và thuế điền thổ, bổn-chức buộc lòng bớt phải chăng một vài khoản để làm cho quân bình với sự giảm bớt của số chi thâu:

1° Bớt những món tiền phụ-cấp mỗi năm cho các tỉnh về việc giết trừ các loài vật có hại

2°) Một phần công-nho bổn xứ sẽ phụ thêm vào các khoản chi phí về vật-liệu và lương-bổng của quan-lại trong các Tòa-bố, sở Tạo-tác, sở Y-tế, sở Giáo-huấn và cơ-linh Mã-tà của tỉnh Bà-rịa, Biên-hòa, Cap Saint Jacques, Hatiên, Tây-ninh và Thủ-dầu-một, hạ bớt còn 1 3 chớ không phải 1 2.

3°) Ngân-sách mỗi tỉnh phải chịu một phần tiền chi-phí về việc tuyển lựa trong cơ-linh Mã-tà, đó là lẻ cố-nhiên.

4°) Phải nhớ giảm thuế trong năm 1935 chỉ là một sự ăn-giảm đặc-biệt mà thôi.

5°) Bổn-chức xin sẵn lòng chờ những ý-kiến mới của qui ngài về việc định thuế má và thâu thuế. Những giấy tờ nói về thuế má đã có biết rõi không còn dùng được với sự vận - mình đổi mới của xứ Nam-kỳ nữa.

∴

Bổn-chức chắc dân chúng và qui ngài đã nhận thấy rõ sự rán sức của Chánh phủ để chấn-hưng tình hình hiện thời, và để làm vui lòng hễ dụ cho những người đóng thuế. Mà cứ cần cứ theo mục-đích ấy, với sự xét đoán rõ ràng của qui ngài về những việc có ích lợi chung, bổn-chức ước vọng rằng sự rán sức ấy và những sự đã thi-hành ấy sẽ có thể làm cho các người thiếu thuế có thể đóng thuế được, khỏi phải chịu bớt các khoản tiền khác, và những sự đã thi hành ấy sẽ có ảnh hưởng tốt cho sự sản-xuất.

Nhưng mà các sự thi hành đã nói trên đây có kết quả cung không còn phải do theo giá lúa vốn nữa. Giá lúa vốn nầy, trời hay sụt, không phải do nơi cái luật cung cấu, mà còn do nơi sự buộc lòng phải bán vì có việc phải cần dùng thường và cần dùng khẩn cấp như phải đóng thuế, làm cho người thiếu thuế phải bán đỡ đóng thuế cho đúng kỳ. Cũng không nên làm phương hại đến sự thâu thuế mà đã định rồi, nhưng cách thâu thuế cũng phải tùy việc mà thâu - chước, hoặc phân kỳ đóng ra nhiều tuần lễ hay nhiều tháng trong khoảng thời gian mà người đóng thuế có thể bán lúa được. Làm cách nào cho tránh khỏi những sự bán lúa đỡ thảo làm cho thị - trường thành-lình có lúa lỗi lại và làm cho bạn đầu cơ lợi-dụng được mạnh thế. Qui ngài nên gắng sức, trong sơm kỳ-lưỡng các vấn-đề nói trên đây để giúp cho người điền-chủ có thể kiếm lợi nhiều hơn hồi trước sau mùa lúa, cho đứng để vì luân-cảnh mà phải bị thiệt hại.

Nếu chánh sách nầy mà trở lại được như trước, tình hình được ổn định thì dân - sự mới có thể mua hàng-hóa thêm được. Như thế thì các mạch lạc sẽ nở nang không còn tồn rẻc lại như hiện thời nữa.

Cái vòng lẩn-quẩn ấy sẽ có thể làm cho tình-hình kinh-tế ở Nam-kỳ được để chịu hơn trước.

Giúp tay vào việc nầy, qui ngài là những người thợ giỏi có công dẫn sự chăn - sóc nền kinh-tế, kéo sự thạnh - vượng lại cho xứ nầy. Thế ấy, qui ngài mới xứng đáng lãnh cái danh-vị làm Cha Mẹ Dân.

Ký tên: PAGÈS.

Nạn đói kém bên Tàu đã hóa ra nghiêm trọng

Nhơn dân yêu cầu mua gạo thêm hoài. — Nhiều đạo luật ngăn ngừa bọn đầu cơ lợi-dụng

Gạo của tỉa chở qua Tàu lần thứ nhứt đề bán cho các tỉnh bị nạn đói đã tới Thượng-hải hồi 17 Août 1933.

Lần nầy chở đi được 3.800 tấn. Có tin rằng Chánh phủ định tổ-chức một ban kiểm-sát các thức-ăn cần ý u như gạo đề phân phát cho đều trong nước.

Hội-nghị quốc gia kinh-tế sẽ lãnh phần coi sóc việc nầy. Hiện nay Hồ-nghi đương làm bản thống kê về gạo nhập cảng và xuất cảng.

Theo tin Nam-kinh thì có nhiều đạo luật đã thi hành để ngăn ngừa sự xâm chiếm của lúa gạo, nhưng các nhà đương cuộc ở địa-phương lại bảo rằng không hề được

Ở miền tỉnh bị nạn đói dữ dội, thì nhơn dân lại yêu-cầu nhà đương cuộc mua gạo trữ cho nhiều để bán lẻ lại cho dân ăn, đặng nhờ đó mà khỏi bị bọn đầu cơ lợi-dụng. Nhưng có nhiều tỉnh ở nghèo quá mà đành phải bỏ tay trước cảnh đói khó của dân

Tin Tchangsha cho hay rằng chánh-phủ Hồ-nam đã ra lịnh cho nhà bàng Hồ-nam xuất tiền ra mua gạo bán lại mất giá, nếu có lỗ Chánh-phủ đứng ra bồng chịu.

Tưởng-giới-Thạch có truyền lịnh cho các nhà đương cuộc lĩnh Giang-tây nên gắng sức tìm phương cứu bộ tỉnh-hình khẩn ngụ vì nạn đói kém trong tỉnh. Tưởng lại xin các nhà phú hộ nên mở tủ cho Chánh-phủ nay để lấy tiền mua gạo cứu giúp dân nghèo.

Tai nạn trên đường rầy

Chuyến xe lửa Phan-thiết cán chết người tại cầu Hoa-hưng

Hồi ba giờ chiều hôm thứ bảy rồi, chuyến xe lửa từ Phan-thiết về Saigon tới cầu Hóa-hưng có cán chết một người Annam tuổi độ 45.

Nguyên do tai nạn

Chuyến xe lửa ấy vừa chạy khỏi ga Phan-nhuận thì có giựt xúp-lê inh-ỏi để qua cầu.

Thấy rõ không ai, tên coi máy Trần-văn-Tao cho xe lướt tới.

Chẳng ngờ chạy qua tới giữa cầu thì gặp một người ở dưới cầu bò lên. Đầu xe đã tới cách ba thước.

Tai nạn trên cầu

Tên Tao xem thấy thì hoảng hồn, mau tay siết thắng lại liền. Nhưng đã trễ, xe-lửa cứ đi tới, cán người kia bể đầu và ủi luôn xuống sông.

Phải chăng là người điên ?

Lúc ấy có mấy người đánh cá tại đó Thấy người vô phước tế xuống sông, họ liền bơi xuống tới nơi lén.

Người ấy đã tắt hơi. Lúc lưng người thấy có một sấp thơ lớn xốn, nhà đương cuộc không biết đâu mà tìm cho ra tông-tích.

Nhà đương cuộc phải coi điều-tra.

NHỚ XEM
NHÌN GƯƠNG
TIỆM BÓNG
đăng trong trương phụ

Chuyện vệ sinh giới thiệu nhà
nổi đẹp giá rẻ

Géo NAM
22, Rue Lagrandière
57 Rue Lucien Nossard

Kết-quả đua ngựa

ĐỘ THỨ NHỨT

Hồng-lân	nhứt	2$60
id	nhì	1.30
Sogriffe	»	1.70
Hồng-môn	»	1.90

ĐỘ THỨ NHÌ

Aérien	nhứt	4$60
id	nhì	1.40
Đạm-đình	»	4.00
Aspasie	»	1.30

ĐỘ THỨ BA

Fortune	nhứt	18$10
id	nhì	3.20
Fille de l'Air	»	2.50
Pôpos	»	1.50

ĐỘ THỨ TƯ

Talisman	nhứt	15$40
id	nhì	1.40
Le lion	»	1.70
Khứu-hoa	»	2.00

ĐỘ THỨ NĂM

Soudan	nhứt	8$20
id	nhì	2.40
Bon Saphir	»	2.10
Vang-thanh	»	1.60

ĐỘ THỨ SÁU

Khứu beo	nhứt	2$70
id	nhì	1.20
Đạm-bình-tây	»	1.80
Kim-huê	»	2.00

ĐỘ THỨ BẢY

Farman	nhứt	1$70
id	nhì	1.00
Má-phụng	»	1.10
Hồng-thạnh-mỹ	»	1.30

DOUBLE EVENT
Talisman × Khứu beo = 8$00
Thân-Công

KHI GÂN CỐT
đàn yếu, thành bị sưng THUỐC BỔ CỦA R. P. KOENIG làm cho gân cốt mạnh mẽ, mà chỉ mấy lọc hết cơ gian, khỏi đau đớn, thấy mệt chi gian, cái buồn, ngủ được yên, hết lo sợ.
Tuyệt-nọc của R. P. KOENIG
Bách tăng quy hồng quy bổ
E. LORIAUX, Dược chế : Bon-Repos-sur-Scine
công khẩu các hảo chế khác
A Suisnes : 2, RUE SOLFERINO-SAARBRAU
Grande Pharmacie de France

HỌC CẮM BÁNH XE HƠI — Mau giỏi—Thi mau
Giá rẻ hơn các nơi

TRƯỜNG XE-HƠI
95 bis, đường LAGRANDIÈRE -:- SAIGON
TRỊNH-HƯNG-NGẪU
Chủ trường kiêm dạy

«TRƯỜNG CỦA TRỊNH-HƯNG-NGẪU TỐT VÀ DẠY GIỎI HƠN HẾT» LỜI KHAI CỦA ÔNG CHÁNH SỞ XÉT XE NƠI TÒA

HỌC TRÒ LỤC-TỈNH CÓ NƠI ĂN Ở TẠI TRƯỜNG

VÌ TIỀN BẠC LỘI THỘI

Các ông nguyên-lão Mỹ đã xung đột với nhau

Chúng dân thừa cơ toan dấy loạn

Tòa thượng-thẩm Hiệp-chủng-quốc mới đây có tuyên án phạt ông William A. Langer, Toàn-quyền xứ Dakota phương Bắc 18 tháng tù và 1 triệu rưỡi quan tiền vụ về tội ép buộc các quan-lại liên-bang và địa-phương chung nhau góp tiền cho ông ra tranh-cử.

Mười một ngày sau, ông Ole Olson, phó Toàn-quyền, có xin tòa bắt chước Toàn-quyền của ông Langer và truyền lệnh cho ông ra khỏi dinh Toàn-quyền lập tức.

Ông Langer phản-đối lại, và truyền lệnh thi hành luật giới-nghiêm hầu có ngăn ngừa cuộc đổ máu tàn hại đến sanh linh, theo lời ông tuyên bố. Ông lại nói nếu ai bảo ông phải thoái-vị, thì ông phải chống cự lại, nếu phải dùng đến võ lực cũng không từ.

Quan phó Toàn-quyền Olson truyền dân ỷ-thi khắp nơi tuyên bố từ đây ông Langer muốn làm chi đó thì làm, cách hành-sự của ông không ăn thua gì đến các nhà tại mất ở địa-phương cả. Ông lại huấn-lịnh cho các đạo quân liên bang hiểu rõ cái án của tòa thượng thẩm.

Thấy ông Olson làm quá như vậy, ban tri sự đảng dân-chủ ở xứ Dakota phương Bắc liền nhứt-định công-cử ông Langer ra ứng-cử toàn-quyền cai-trị xứ Dako a trong kỳ tuyển-cử tới đây. Liền đó, ông Langer ký tên chứng án của tòa thượng thẩm và đóng một món tiền thế chưn là 1 triệu rưỡi quan tiền để cho tại ngoại hầu tra

Một đoàn đại biểu phụ-nữ khi ấy có đến yết-kiến ông Ols n và yêu cầu ông triệu-tập Thượng nghị-viện nhóm một phiên đặc-biệt hầu có xem xét lại vụ của quan Toàn-quyền xứ Dakota, đồng-thời lại nghiên-cứu tình hình khẩn hoảng của các nông dân.

Ông Olson không chung-nhận điều thỉnh cầu ấy.

Các đảng phái của ông Langer liền xin sở tuần-thành nắm óc những ông Nguyên-lão nào cũng đầu cũng cổ. Có một ông nguyên-lão bị linh tuần-thành lôi kéo đến nghị-viện. Phe của Langer hăm dọa bổ tù, ông ta phản-đối lại và hăm lại rằng ông sẽ lôi cổ đám đến quan trên phán xét về vụ dùng võ lực bắt một viên nguyên lão mà không bằng cớ gì.

Biết rõ lỗi mình, phe của ông Langer liền mau thả ông ra ra. Lác ấy thượng nghị-viện chưa có bao nhiêu người.

Khi đó quân gia đều bao bọc các dinh mà gia giờ, nhứt là canh gác nghiêm nhặc biệt thự của bốn ông tòa đã tuyên-án bải quyền của ông Langer.

Chánh-phủ liên-bang cũng đình bải quyền ông Fraud Vogel, cảnh-sát trưởng ở xứ Cầu-mông là ban thân của ông Langer, vì tôi ăn cắp hết 480 triệu quan tiền dự-bị làm công việc tạo tác.

Hội liên-hiệu nông-dân thừa cơn nước loạn, lại buộc các nhà đương cuộc phải phê-chuẩn những điều yêu-cầu của mình tức yêu-cầu giúp đỡ cho hết và thi hành luật triển-nợ 5 năm. Nhưng mà Chánh-phủ liên-bang đã nhứt định bác cả những điều yêu-cầu ấy, vì xứ Dakota phương Bắc, tính theo dân số, thì đã được tiền phụ cấp 5 lần nhiều hơn xứ nào rồi.

Việt-Thanh thuật.

Hà Lưu-thi-Ngoạn tục danh là cô Ba-Ngoạn mới từ trần tại Cholon. Lễ an táng đã cử-hành hôm 30 Août vừa rồi.

TIN BUỒN

Tôi lấy làm đau đớn mà tiếp đặng tin chẳng lành, ông thân của bạn tôi là Huỳnh-văn-Nhiều nghiệp chủ tại Tân-phú Cailaogiêng Longxuyên, đã từ trần hôm ngày 1er Septembre.

Vì đàng xa xa xuôi không thể đến tận nơi được chia buồn cùng bạn, nên tôi xin có đôi lời trên mặt báo, cầu chúc cho hương hồn ông đặng tiêu diêu nơi cõi thọ.

TÔ-NGẠN-SINH.

Messageries Maritimes Saigon

Hãy đòi cho được
SAVON MARSEILLE
hiệu «LE GAULOIS»
72 phần dầu (72 %)
Tốt mà rẻ
Bán lẻ 0$20 một kilo

LẠI KHÚC NGƯỜI XƯA

Chung quanh đám cụ Hứu-Lân Lâm Tân-Đức ở Hà-tiên

(Tiếp theo)

Trước cái cảnh thương-tâm, cái giờ phút sầu-não, mọi người đứng chung đều cảm động, trên nét mặt in một vẻ buồn rầu đau đớn, hoặc hai giòng lệ long lanh không ngăn lại được.

Đột-nhiên có tiếng vang-lừng từ buồng bên đưa lại. Ngờ là có cuộc tranh biện. Lật-đật tôi bước qua trông. Có những hơn 20 người đàn-bà, thong-thả ngồi may 4 bộ tang phục. Việc ít người nhiều, lại lâu ngày được dịp gặp nhau thôi thì bao nhiêu chuyện xa gần, sau trước đem ra bàn tán huyên-thiên. Thỉnh-thoảng lại điểm cho cái không lịch-sự bằng một tiếng cười vô lễ. Thấy mà phẫn lòng thay! Trong lúc người ta đang xót thương đau khổ mà nỡ buông tiếng cười giỡn như thường lệ ông hơn-loại còn đâu ở những con người ấy!

Nội-nhựt công việc đâu đấy đều xong hết cả. Giá ở một nhà nào thì còn phải dây dưa đến mấy hôm nữa. Được mau không gọn gàng như thế là vì ông Đông-Hồ, bổ mặc những lời dư-luận không chính đáng, cố-ý cải cách việc tang lễ cho phiền-phức mà ra giản-dị nên đã dự-bị sẵn cái chương-trình hành độ-g. sắm-sửa cả các đồ vật cần-yếu.

Nhưng ông Đông-Hồ còn có chịu em thích báo hiếu bằng sự ăn uống . . .

. . . Ngày 23, tuy đã không còn công việc gì nữa mà người cũng đến đây chật nhà. Trong nhà sau, bày la-liệt ngổn ngang những chén, bát, cá, t jt. rau cải. Pân-bà xúm nhau lại nói chuyện ăn trầu. Cơm làm xong cúng ăn với nhau. Dọn ra hết mâm này đến mâm khác. Cả thảy 15 mâm, mỗi mâm 8, 9 người ăn. Mâm cơm dọn xuống mâm chế bày ra. Bàn ghế cả ngày đứng chịu đựng cho chén đĩa chất lên. Lượt chế xong thì cơm chiều đến. Cơm chiều xong thì đến bữa cháo tối. Cả ngày đêm chỉ có bao nhiêu công việc Nhiều người, khi ra về, lấy làm thỏa dạ vừa lòng vì nghĩ làm rằng mình đã giúp được nhiều việc cho tang-gia. Nhưng không một ai nhớ rằng chính mình đem đến những việc ấy làm rộn-rằng hao tốn thêm cho tang-chủ. Có khi chủ nhà sơ sót trong việc tiếp đãi, còn ngỏ lời bất lối tưng-bừng.

Nếu những người ấy đến viếng rồi về đi, đừng ở lại chế chén tiệc tùng đó, phỏng còn có việc gì bận rộn cho tang gia nữa. Tính lại thì việc tang chế chỉ một phần, mà thù tiếp tân khách, bày đặt cỗ bàn có đến 9 phần công việc.

Nhưng nếu chỉ trách những người khách thì cũng không phải, vì có người trong nhà mời-mọc kéo-nài khẩn-hoảng đến điệu. Như thế là bởi có người nghĩ rằng: có làm như vậy mới là báo hiếu được cho người chết và vì sợ làm trái với tục cũ, sợ thiên-hạ dị-nghị. Cái sợ không chánh đáng.

∴

Chiều 23. Người đến cúng viếng đông lắm. Theo lời trối của cụ Hứu Lân, người ta đem đến toàn những trường liễn và hương hoa trà quả.

Trên những chiếc chiếu bông trải lên những bộ ván dài tộ dĩa mấy hàng: ê-chề cả gỏi, thịt, cá, rau, canh. Hai bên các người khán áo chỉnh tề ngồi tròn bằng, uống rượu, tán chuyện như pháo, như đang dự một tiệc mừng một việc khánh hạ nào.

Các hội lễ người mình thường lộn xộn phiền phức. Nhưng các cuộc vui chơi muốn làm thế nào cũng được và cũng mặc. Song ở chỗ có việc buồn như tang lễ nên giản-dị nên yên-lặng nghiêm trang. Bỏ những cái phiền phức vô-ích, thì lòng mới bình tĩnh nghĩ đến người chết. Từ cái phiền-phức gây nên cái không lịch sự, thiếu tư-cách rất gần và rất dễ. Thành-thử ở chợ phải kinh-cẩn nghiêm trang mà không có một tí nào nghiêm-trang kính cẩn.

Chẳng phải nhơn ở đám tang cụ Hứu-Lân mà tôi mới thấy cái khuyết điểm đó, mà ở các nơi khác còn nhiều điều thậm tệ hơn nữa như say rượu, gây lộn đến đánh lộn nhau cũng có. Ở đây tôi thấy tránh khỏi được điều đó.

Ngày 24 tháng 6 non sớ-g cây cỏ đất Phương-Thành như nhuộm một mầu thảm-đạm buồn rầu, như cùng với mọi người mà ngậm-ngùi tiếc đưa một bực đại-lão về chốn gió mây mà từ đây, trong xóm làng vắng-bóng.

Ngừng bút. tôi cung kính chắp tay cẩu chúc cho linh-hồn Cụ được thỏa-thiên tiêu-dao ở cõi Bồng-lai Nhược-thủy xa - xôi thiêng - liêng huyền-bi

Lễ cử-hành đám táng cụ Hứu-Lân thì có Mộng-Tuyết đã ký-thuật đăng ở báo L.T. T V. số 4752 và 4753 rất tường-tận.

Cô Mây-XUÂN.

TẠI SAO phi tiền chạy chưa trong mấy tuần lễ, sao không dùng một chai thuốc **"DIPLORYL"** chưa khỏi hẳn **BỆNH LÂU** và các bệnh vì lậu sinh ra
Chữa kín đáo. Hỏi cách chữa BỆNH LÂU bằng thuốc DIPLORYL LECZINSKI & Cie 45 Rue de la Victoire PARIS và các hiệu bào chế tốt. Chưa 65 quan. Không mất tiền.
Ở Saigon : Pharm. Centr. 160-161, B. Catinat

TỐI NAY (nước lớn là) Một viên **GRAIN DE VALS**
Thuốc nhuận trường làm cho ỉm bởi làm bằng chất cây cỏ.
Sáng mai sẽ thấy kết quả

Chánh-sách tiết kiệm

Bớt thợ bớt lương ở sở xe điện và autobus

Bông-kinh, 2 Août. — *Theo tin Rengo thì sở xe điện và autobus có làm biên bản thấy bớt 10.130 thợ có cho tiền phụ-cấp hay lấp tờ giáo keo lại bớt lương thợ thấy hễ phân nửa.*

Làm vậy lợi cho hội 3.600.000 đồng yen.

Các thợ thấy ở sở tạo tác đình hiệp nhau làm reo nếu còn tính tới việc bớt lương nữa.

Một khoa thuốc trị rắn cắn rất thần hiệu

Bentre. — Mới hôm rồi đây bổn báo đã có cho bạn đọc hay rằng tên Điểu ở làng Mỹ an (Bentre) bị rắn cắn và nhờ dùng hột đủ-đủ non mà cầm lại kịp đến khi đi tìm thuốc về. Việc nầy hẳn đọc-giả còn nhớ. Nay có ông thầy thuốc rắn Nguyễn-văn-Thành ở làng Phú - hưng (Bentre) lại cho chúng tôi biết rằng còn một khoa thuốc nữa trị rắn cắn rất thần hiệu mà ông đã có dùng cứu được nhiều mạng rồi. Khoa thuốc ấy như vầy :

Nhổ một cây lài-dưa (thứ cây nầy giống như cây lài trồng kiểng song bông của nó it khía hơn và màu vàng còn là nó thì nhỏ, nó thường mọc ngoài rừng, đem về đâm với muối bột lè cả ở vít bị rắn cắn trong một chốp thì hết như thường. Rắn gì cắn trị cũng được hết.

Nhớ xem tiểu-thuyết
Trăng già Độc địa
của Trương Lập-Lạo
đăng bên trương phụ.

Đem chánh thị giới thiệu người

Savon Việt-Nam qua bên Tàu

Savon Việt-Nam của ông Trương-văn-Bền chế-tạo ra mấy năm nay phát đạt và trọng dụng lắm, chắc ai cũng rõ. Khắp cả ba kỳ bây giờ không mấy nhà không dùng savon Việt-Nam, các hiệu savon khác lần lần suy kém.

Ở trong nước có cái sức mạnh phỏ thông như vậy, mà người chế-tạo ra savon Việt-Nam vẫn chưa mãn ý, còn muốn đỏ chế tạo của nước nhà được trên ăn ở trên các thị-trường Viễn-Đông nữa kia. Cái chí kinh dinh to lớn của ông Trương-văn-Bền thật là đáng khen.

Mới đây ông đem savon Việt-Nam qua bán ở Hương-cảng và Quảng-đông.

Chuyến đi nầy ông đem theo 20 ngàn kilô savon, hai chiếc cam-nhông. 8 người vừa thợ-ký vừa thợ chuyên môn qua Hương-cảng mở một chi-điếm savon Việt-Nam tại đó. Ý ông Bền muốn lập ra một xưởng chế-tạo savon Việt-Nam ở giữa đất nước Tàu, cho nên ông thân hành đi khảo sát vậy.

Savon Việt - Nam bán ở Hương - cảng được người bổn xứ hoan nghinh lắm, vì ở đó không có thứ nào tốt bằng.

Nếu cuộc truyền bá savon Việt-Nam được kết-quả tốt đẹp ở nước Tàu, thì không là mối lợi riêng của ông Bền mà thôi, mà cũng được tiếng tốt cho đồ công nghệ ta nữa.

Kiếm việc làm

Người thạo việc, làm việc lâu năm, đặng chánh-phủ ban thưởng khuê-bài danh-dự, tánh-hạnh tốt và đáng tin cậy, muốn kiếm sở làm : Giờ tủ tiền, thâu tiền hoặc thay mặt cho cuộc làm ăn

(*Bằng lòng đi lục-tỉnh hay là Nam-vang*).

Chịu thế chưn bằng bằng-khoán 1.000$00.

Do nơi : 95 bis đường Lagrandière Saigon.

CHỈ TRONG BA THÁNG
HẠ GIÁ BÁN 10 PHẦN TRĂM
Người ở xa mua khỏi trả tiền gởi

Trong lúc kinh-tế khủng-hoảng ai ai cũng muốn tiết kiệm bớt. Song đối với những món đồ phải cần dùng như giấy, viết mực, sách vở cho học trò dùng, tiểu-thuyết Tây thì không bao giờ tiết-kiệm được.

Muốn cho đồng-bào có thể tiết-kiệm được nữa nhà in Union Nguyễn-văn-Của, 57 Rue Lucien Nossard Saigon *sẽ hạ giá bán trong vòng ba tháng.*

Vì người ở lại Saigon thì các sách vở, tiểu thuyết chữ Tây đều bán y theo giá bán Tây. Đó văn-phòng và những sách học lối bớt mười phần trăm (10%) cho những vị nào mua từ 5 các sắp lên.

Với những vị ở Lục-tỉnh thì cũng bán y theo giá bán thường khi, song tiền giờ về phần nhà in cl ju

Mua đồ ngay tại nhà in Union cũng như mua đồ ngay bên Tây mà mua có đủ đồng. Đồ thật tốt, rách vở mới qua mà giá lẻ rẻ

Anh em học sanh cùng những vị hiếu học, hãy những người cần dùng đồ vấn phòng nên thừa dịp mua ngay nầy.

Hãy gởi mua liền kẻo quá hạn ngày 15-Novembre 1934

MỞ TRƯỜNG TƯ MỚI — Ngày tựu trường 1er Août 1934

Institution LÊ-BÁ-CANG

N° 32 à 44 rue Aviateur Garros — SAIGON (Gần Chợ-Mới)
DẠY TỪ COURS SUPÉRIEUR ĐẾN LỚP 4me ANNÉE

Trường có người chủ trương đang dẫn

Ông LÊ-BÁ-CANG
Tốt nghiệp Cao đẳng Sư phạm Hanoi
Cấp bằng Đại-Học Paris
Cựu giáo-sư trường Sư-phạm Saigon
Cựu giáo-sư trường Huỳnh khương-Ninh
Chuyên dạy Pháp-văn, Sử-học, Địa dư

và

Ông HỒ-VĂN-NGÀ
Cựu sinh-viên trường kỹ-sư Paris
(Ecole Centrale)
Cựu giáo sư trường Huỳnh khương-Ninh
Chuyên dạy toán-học và Vật-lý-học

Đã được học sinh kính mến vì dạy giỏi và rất cần mẫn

Kỷ-luật nghiêm

Giáo-sư chuyên môn — học phí tính nhẹ

Thơ từ gởi cho M. LÊ-BÁ CANG, 36, Rue Aviateur Garros Saigon

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dưới quyền kiểm soát Quan Toàn-Quyền Đông-Pháp

26, đường Chaigneau -:- SAIGON

CHO VAY : có thế nhà, phố ở thành sau nầy :

Saigon-Cholon
Cantho
Bentre-Bienhoa
Mytho
Nam-Vang
Sadec

Mua đất ở châu thành Saigon

Xin viết thơ ngay hay là đến thương nghị với
HỘI VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM ở SAIGON, PHNOMPENH.
Hội vui lòng tiếp rước và trả lời. Giấy tờ làm mau mắn và tin nhiệ

DÂY BÀNG
Cho các Viên-Quan

Bổn-hiệu có tiếp đặng bên Pháp mới gởi sang các thứ dây bàng (*rubannes*) cho viên-quan như Bốc-phủ, Phủ, Huyện. Cái-tổng hạng-nhứt, hạng-nhì, hạng-ba, Hội-đồng địa-hạt, và Ban-biện Phó-tổng.

Vì mỗi thứ có vài ba cái mà thôi nên Bổn-hiệu xin các quí ngài nào có cần dùng thì viết thơ liền cho Bổn-hiệu mà hỏi giá, Bổn-hiệu sẽ hồi âm cho qui ngài biết.

Nếu chậm trễ Bổn-hiệu bán hết thời phải đợi cả năm hay tháng nữa bên Pháp mới cógởi qua thêm.

Xin qui ngài lưu ý.

Imprimerie de l'Union,
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Nossard
SAIGON

TIÊN - THIÊN LÝ - SỐ

Là một khoa toán học rất tài tình linh nghiệm của một nhà tâm-linh học Việt-Nam đây công khảo cứu và có thí nghiệm đã nhiều lần, đều đạng kết quả rất đúng đắn. Muốn giúp ích cho đồng bang nên nhà tâm-linh học chẳng nệ công lao sẽ đoán giùm cho những vị nào muốn cầu hỏi việc chi hoặc cầu tà cầu cán bịnh, cầu buôn bán v. v... phải thành tâm khẩn nguyện và đem nét tinh thần của mình vào việc cầu hỏi rồi gởi ra bốn số (ví dụ 2478) nghĩa là trong 4 số nào của mình muốn đó cũng được. Phải nhớ nói cho kỳ: 1° Câu việc chi cầu một việc mà thôi. 2° Người cầu đó đờn ông hay đờn bà. 3° Mấy tuổi.

Gởi theo địa chỉ để sau đây và 3 cắt cò (6 con thứ 5 xu đặng làm sở phí thì trong ít ngày sẽ có bài đoán của « Tiên-Thiên Lý-Số » gởi đến cho.

TIÊN-THIÊN LÝ-SỐ
Boîte postale N° 185 à SAIGON

N. B.— Nhớ để chỗ ở của mình cho rõ ràng đặng trả lời.

Đại-tiệc táo-bấp sinh ra nhiều bịnh
Nếu muốn khánh khoẻ, xin dùng:
thứ thuốc VÉRITABLES "GRAINS de SANTÉ du Docteur FRANCK"

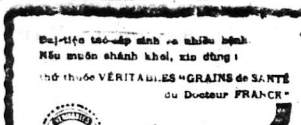

RẤT THẦN HIỆU
RẤT TIỆN
RẤT DỄ

THUỐC HIỆU **ASPIRINE** DES "USINES DU RHONE"

là thuốc để uống trừ những bịnh:
Nóng lạnh, sổ mũi, rêm mình các chứng rết eư
Nhứt đầu, nhứt óc, nhứt răng
Đau mình, đau mẩy, đau lưng. Nhứt gân cốt, trật co
có bán cùng trong các nhà bán thuốc
Phải đòi hỏi cho đúng hiệu "USINES DU RHONE"
một chất thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm.

0$30

Có bán tại nhà in Union NGUYỄN-VĂN-CỦA.
57, Rue Lucien Mossaro. — SAIGON.

Công-dụng thuốc viên PI-LUIN-LỜ PANH KÔ (PILULES PINK) rất thần hiệu để chấn lại sự yếu mệt của các cơ thể.

Thuốc PILULES PINK sinh nhiều máu tốt và tẩm nhuận các cân tuỷ, thuốc này làm cho bớt đau, làm cho các nước trong da dầy chóng sinh ra giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.

Cho nên thuốc PILULES PINK thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phong-muồn, bịnh gầy-mòn, các bịnh ho thì làm sổ và bịnh trở về gió, bịnh đau bao-lí, bịnh nhức đầu, bịnh cần lực mỏi mệt.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bao-chế tây

Tin tàu tới

Ở Pháp lại
Dalny 9 Sept. (C.R.)
Le General Metzinger 13 Sept.

Ở Bắc và Trung-kỳ về
Le Compiègne 3 Sept. (M.M.).
Le Min 8 Sept. (M.M.)
Le Cao Varella 14 Sept.

Ở Trung-hoa về
L'Aramis, 14 Sept. (M.M.).

Ở Singapore về
Le G.G. Merlin 5 Sept. (S.A.M.I.)

Tin tàu đi

Qua Pháp
L'Ango 6 Sept. (C.R.)
Le Compiegne 6 Sept. (M.M.)
L'Aramis 16 Sept. (M.M.)
Le Min 11 Sept. (M.M.)
Le Cap Varella 19 Sept. (C. R.)

Ba Trung Bắc-kỳ
Le Claude Chappe 4 Sept. (M.M.)
Le Dating 12 Sept. (C.R.)

Qua Tàu và Nhựt-bổn
L'André Lebon 5 Sept. (M.M.)

Qua Singapore
Le G.G. Merlin 10 Sept. (S.A.M.I.)

THUỐC «VÒNG CẨM-THẠCH»
RẤT THƠM NGON

Hãng I.U.C.I.A. vừa phát-mại thứ thuốc lá hiệu **JADE** (Vòng Cẩm thạch) hút vừa thơm, vừa ngon, giá bán rất hạ, mỗi bao 20 điếu mà chỉ bán có 5 xu thôi.

CÁCH ĐIỀU-TRỊ THEO PHƯƠNG NỘI-ÂM để chữa

BỆNH GIANG-MAI
bằng thuốc bánh
SIGMARGYL

Thuốc **SIGMARGYL** trắc có ba thần hiệu đã thí nghiệm về Bệnh GiangMai, thuốc **SIGMARGYL** này chữa ngay ở mấy tá 5 các mụn lở-ch chứng tổn-thương rất các tinh kỳ của bệnh Giang-Mai, không quan-ngại gì, không tổn-hại gì đến ti Vị, thuốc này là một thứ thuốc trắc hay, có các tay thầy thuốc chuyên-môn chứng thực và tại có công-hiệu:

THAY ĐƯỢC THUỐC TIÊM

Chế ra tại
Préparateur du Laborat. Chimiothérapique à Pièce ch. Théâtre-Français à Paris

Thuốc **SIGMARGYL**, bán tại các hàng bào-chế tây và thuốc-điế

Bệnh đầu cổ họng là thứ bệnh nó làm cho ta không thiết gì sống nữa.

Thường khi buổi chiều mát mẻ, bệnh đó làm cho ta vấn vương-tương phải nóng nực. Ta phải chữa bệnh đó mau, như vậy ta phải chứng chỉ bệnh ho.

BỆNH HO - SỔ-MŨI
HO HẰNG SƯNG CUỐNG PHỔI

sẽ chữa khỏi hẳn, không có giai giẳng nếu lúc ta mới mắc phải (hắt hơi, lợm giọng, ho gió), mà ta giữ gìn ống phổi ta và dùng ngày thứ

THUỐC VIÊN BRONCODYL

Nhuốt rất rễ ràng, bất cứ lúc nào cũng được. Ta thấy kiến hiệu ngày hết ho, khỏi sổ mũi mà lại hết cả thân thể ta được khoẻ mạnh.

Bao dựng hàn ở các hàng bào-chế và ở
Pharmacie Centrale J. MUS à Saigon.

Trong vùng đất Việt

Giá lúa gạo bắp

Tại Saigon ngày 1er Septembre 1934

Gạo *(Chưa kể tiền thuế, bao tấy luôn—Mỗi tạ 50 kí-lô 700)*

Gạo số 1, 25% tấm	từ 2,50 tới 2,60
Gạo số 2, 1/4 tấm	từ 2,40 tới 2,50
Gạo số 2, 50 tới 55 % tấm	từ 2,30 tới 2,40
Gạo lức 25% tấm	từ 2,05 tới 2,15
Tấm số 1 và số 2	từ 2,00 tới 2,10
Tấm số 3	từ 1,80 tới 1,90
Cám trắng	từ 1,05 tới 1,15
Cám gạo lức	từ 0,40 tới 0,50

Lúa *(Chở đến nhà máy Cholon, bao lấy luôn— Mỗi tạ 68 kí-lô)*

Lúa xay gạo thượng hạng	từ 1,70 tới 1,80
Lúa xay gạo số 1	từ 1,60 tới 1,70
Lúa số 2, 40% Nhựt-bổn	từ 1,50 tới 1,60
Lúa số 2, 50 tới 55% Java	từ 1,45 tới 1,50
Lúa xấu	từ 1,25 tới 1,35

Bắp đỏ *(Bán tại Cholon 100 kí-lô, giá tháng 7 — 3980 tới 3990).*

Tặng sách cho độc-giả

Hơn một năm nay, chúng tôi đã bước đi một khoảng khá dài trên con đường cải cách.

Từ khi cải cách đến giờ, ngoài số độc-giả hằng năm đã cùng quen biết với bổn báo lâu nay, còn một số bạn đọc vì quá yêu mà gởi thơ tới khuyến lệ hoặc tự cổ động giùm cho. Bởi đó số độc-giả mới mỗi ngày một tăng lên.

Chúng tôi không biết dùng lời lẽ gì cho xứng đáng để muôn tạ ơn lòng bạn đọc.

Nhơn nhà in chúng tôi có bán rất nhiều thơ, tuồng truyện, chúng tôi liền nghĩ ra sự tặng sách cho các bạn *độc giả mới*.

Vị nào mua báo L.T.V. trọn một năm, chúng tôi xin tặng không 12 quyển; mua 6 tháng xin tặng 6 quyển và ba tháng xin tặng ba quyển.

Chúng tôi xin tặng không trong vòng ba tháng nữa thôi.

Bạn độc nào ở xa, xin gởi tiền mua báo thêm tiền gởi sách. Những sách sẽ biếu cho độc-giả xin kể ra như sau, tùy ý độc-giả chọn lựa.

Nam-kỳ phong-tục 1 à 2; Thơ Lang-Châu; Thơ Cha mẹ dạy con; Nhựt điện, nhì-điện; Thi-văn liên đối 1 à 2; Tiết-dục-San 4, 5 10 11; Tam quốc 1, 3, 5, 6 17, 17 du 21 au 31; Mộng trung duyên 1; Tuần-trả quá giang 1 à 2; Phi-long 1 à 4 7à11; Ngủ hổ Bình-tây 2, 5, 6 7; Tây-đường 1, 2; Hàn-trang-lâu 7 à 8; Gia đình dị sử 1 à 12; Nhạc-phi 2, 5 à 27, lên cân báo-hậu 2 à 8; Sự tích giặc Âu-châu à 6; Chuyện khôi-hài; Nữ Tắc; Thiện ác hữu báo.

XIN NHỚ. — Qui độc-giả nào gởi thơ xin tặng sách kể trên đây, thì xin nhớ gởi theo thơ một mandat hoặc con cò ba các rưỡi (0$35) tiền gởi sách.

SÁCH RẤT CẦN ÍCH

cho thầy giáo để dạy trẻ em đọc
và cho trẻ em dễ học tiếng Langsa

của ông **A CHAMBON**
Giám-đốc sở Học-Chánh ở Nam-kỳ soạn

CÓ BÁN TẠI
IMPRIMERIE DE L'UNION
NGUYỄN-VĂN-CỦA
57, rue Lucien Mossard
SAIGON

Giữa lúc kinh-tế khủng-hoảng mà nhà hình **MODERN-PHOTO** vẫn được thạnh vượng, khách vào ra tấp nập. Cửa hàng bao giờ cũng sửa sang mới mẻ. Ấy cũng nhờ công việc làm cẩn thận hơn mấy chỗ khác, mới được qui khách chiếu-cố như vậy.

Muốn đáp lại tấm lòng qui hóa của qui khách và muốn cho ai ai cũng có thể chơi hình được, nên chủ tiệm MODERN-PHOTO từ nay lại hạ giá chụp hình xuống rất rẻ như dưới đây:

CARTES POSTALES	3 tấm 1$80 6 2,50 12 4,50	PHOTOS CARTES	6 tấm 3$50 12 6,00

Format 9×16

MODERN PHOTO
n° 1 Place du Théâtre Tél. 874 — SAIGON

Ai đã dùng qua sữa hiệu

CHIM NHẠN

«LA MOUETTE»

Cũng phải công nhận rằng có nhiều
chất bổ hơn hết mọi thứ sữa khác giá lại rẻ

Mỗi hộp..... **0$25**

Tổng Đại-Lý: **L'U.C.I.A.**

135, Đại lộ Charner — SAIGON

ĐỒNG PHÁP NGÂN-HÀNG

ĐƯỢC ĐƯỜNG BẢO ẤN CỦA CHÁNH-PHỦ LẬP RA NĂM 1875

Mỗi mạc danh vốn 120 000 000 quan

Vốn đóng đủ: 12.000.000 quan — HỘI QUÁN: 96, Bd Haussmann PARIS (VIIIe)

Chủ tịch Hội-đồng quản-trị: M René THION DE LA CHAUME
Tổng Giám-đốc: M PAUL BAUDOUIN

Tên đồ tắt giá: INDOCHINE

CÁC CHI-NGÁNH VÀ ĐẠI-LÝ

TRUNG HOA	ĐÔNG-PHÁP	CÁC XỨ KHÁC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT BAYRD	BATTAMBANG	
HANKEOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
PÉKIN	HANOI	NOUMÉA
SHANGHAI	HUÉ	PAPEETE
TIENTSIN	KAMDINH	
YUNNANFOU	PNOMPENH	PONDICHERY
	QUINHON	
	TOURANE	SINGAPORE
	VINH	

GIAO THIỆP KHẮP CÁC NƠI TRÊN THẾ GIỚI
Làm đủ các công-việc ngân-hàng và hối-đoái chắc chắn
CHI NGÁNH Ở SAIGON: QUAI DE BELGIQUE
R C N 1

CHO MƯỢN TỦ-SẮT

(Có các tủ sắt tính mỗi phần)	Thời hạn và giá tiền mướn: 1 tháng	3 tháng	6 tháng	1 năm
Nhỏ 18 × 26 × 50	2$00	3$50	5$00	10 00
Trung 18 × 37 × 50	4 00	7 00	10 00	20 00
Lớn 38 × 52 × 50	7.50	13 50	18 00	30 00

GIET S.I.C.H...

Muỗi, ruồi, kiến, lằn, bò chí sâu bọ v. v... bằng thứ:

INSECTICIDE M. G.

Thứ thuốc trừ loài sâu bọ nấp có bán tại Nhà in Union 57 rue L. Rossard Saigon.
Mỗi chai lít rưỡi: 1$.40
Chai nửa lít: 0$.80
Mỗi phần tư lít: 0$.40

Khăn đen Suối-đờn
HẠ GIÁ

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy theo ý mỗi ông; xin viết thơ nói rõ máy lớp và lấy ni tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân. Số phí tôi chịu. Qui ông ở gần đây xin mời đến nhà trước xem mẫu đơn sau đỡ bề lực khăn cho vừa ý.

Bùng và nhiều gò kiểu mới giá 8$50
Bùng và nhiều gò hạng nhứt ... 2.00
Cầm nhung nhiều giá ... 1 50

NGUYỄN-V.-BÚP
Kế nghiệp Suối-đờn
(gare Binh-nhâm)
par Lai-thieu

RƯỢU BẠT-HẢ GET
PIPPERMINT GET
rượu nầy uống đã mát ruột mà mất khan tiếng.

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAIQUES
Societe d'Exploitation des Etablissements
BROSSARD MOPIN
Kế nghiệp
Sáng lập từ năm 1909
số 3 đường Lucien Lacouture
CHODUI — SAIGON

Gạch bông tối thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp quốc lại.
Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm. Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Marque déposée
Adresse télégraphique: MASGACMO. — SAIGON
VÔ RA THONG THẢ
bảng ở đường L. Lacouture. - Chodui.
gần trại lính tập Ô-ma

Một việc phát minh tối tân
Hột xoàn Huê-kỳ

Những hột xoàn nầy giống hệch những hột xoàn thiệt, mắc tiền, công sáng ngời, cũng cứng rắn. Hột xoàn nầy có thể dùng cắt kính cũng như xoàn thiệt. Có bảo-kê, lửa đốt giữa thợ và ác xì, dầu, không làm hư được. Những tay bán xoàn ăn gạt ở Pháp thì phải biết được nếu để chung xoàn nầy với xoàn thiệt. Chúng tôi thưởng một món tiền 100 đồng cho ai tìm ra được thứ xoàn tốt hơn xoàn của chúng tôi.

Giá mỗi cà ra:
5 đồng

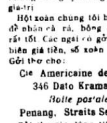

Hãy mua thử một lần các ngài sẽ biết. Hột xoàn nầy có thể gởi lãnh hóa giao ngân tận đâu đâng được. Tiền gởi: 2$50. Nếu a mua trả 2 lần trước thì khỏi trả tiền gởi. Có ông tôi lãnh có không bạc giấy và ngân phiếu cả giá-trị.

Hột xoàn chúng tôi bán đây dùng để nhẫn cà ra, bông, tai, vòng, thì rất tốt. Các ngài có gởi thơ mua xin biên giá tiền, số xoàn và số cà ra. Gởi thơ cho:

Cie Americaine de Diamants
346 Dato Kramat Road,
Boite postale 210
Penang, Straits Settlements

Gởi thơ xin dùng tiếng Hồng-Mao hay tiếng Pháp.

MỖI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM
Sáng tạo năm 1912
Có chi ngành ở Đại-Pháp, Trung-hoa, Đông-Pháp và Xiêm
Hội quán: 7, Av. Edouard VII Thượng-Hải
QUẢN LÝ VỀ ĐÔNG PHÁP
26 Đường Chaigneau Saigon
R. C. Saigon 20
CHI NGHÁNH
HANOI — NAM-VANG
53, Bd. F.-Garnier — 94, B. Galliéni
SAIGON, 26 Đường Chaigneau

H. V. Q. T. K.
HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM
Hội tư bổn dưới quyền kiểm soát của Quan Toàn-Quyền Đông-Pháp
VỐN CỦA HỘI ĐÃ ĐÓNG TẤT CẢ: 1 TRIỆU LƯỢNG BẠC
VÀ 8.000.000 QUAN TIỀN PHÁP
SỐ BẠC CHO VAY ĐỂ BẢO KIẾT CHO NGƯỜI MUA VÉ ĐẾN NGÀY 21 THÁNG NĂM - ÂM LỊCH
31.255.022 61

28 AOUT 1934

Xổ số hườn vốn cho vé Tiết-kiệm
CHỦ TỌA: Ông Soulet, Tổng Lý Pháp-Hoa gân Hang Saigon
Thuộc viên Bàn Trị-sự.
DỰ KIẾN: Ông Mont và ông Nguyen-van-Kh...g và có quan
Thành Tra đương quyền kiểm soát các Hội tư bổn Nam-kỳ và Kiêm biên chung kiến

CÁCH THỨC SỐ 2 XỔ SỐ LẦN THỨ 88

Phần rủ số: 1 hạng bộ trong 1687 hạng bộ

Hạng bộ trúng: Hạng bộ 778

Những vé sau nầy đáng hồi gỏ vốn

Vé số
778—Ông Huỳnh-công-Danh, Phompenh . . . 1.000$
8.146—Ông Lu-Thi, P. T. T. Canhum 1.000
5.951—Ông Van-công-Liên, Phanthiết . . . 500
16.748 - Vé Và Danh Yênbáy 500
18.887 Ông Hoàng-nhựt-Tân, Haiphong . . . 500
11.555—Ông Lê-doãn-Vỹ, Hanoi 250
18.766—Ông Nguyen-van-Nghi, Cochang. . . . 250
1.473—Ông Nguyen-van-Hiếu, Sontây 250

CÁCH THỨC SỐ 3 XỔ SỐ LẦN THỨ 50

SỔ SỐ HƯỜN VỐN MỤC ĐÍCH

Phần xổ số: 1 hạng bộ trong 1687 hạng bộ

Hạng bộ trúng: Hạng bộ 160

Những vé sau nầy đáng hồi gỏ vốn:

Vé số
2.012—Ông Nguyên-trong-Thi, Hanoi. . . . . 500$
190— Bà Lê-thi-Phoi, Mytho. 250

XỔ SỐ TRẢ TIỀN LỜI CHO VÉ CÁCH-THỨC SỐ 8

Số lời chia tháng nay: 485$28

Vé số 1416 đáng trúng ra là vé 250$

Bốn vé 250$ sau nầy đáng chia đồng số lời nầy:

Vé số
1.415— Ông Delorge Léopold Auguste, Hanoi . . 108$82
1.418—Ông Nguyên-viết-Thuân, Huế. 108.82
1.428 Ông Trần-danh-Thanh, Batinh . . . 108.82
1.429—Ông Nguyen quang-Chinh, Hanoi. . . . 108.82

CÁCH THỨC SỐ 5 XỔ SỐ LẦN THỨ 8

CUỘC XỔ SỐ A
HỘI VỐN GẤP BỘI
Phần xổ số: 1 số trong 30.000 số
Vé số
820B Ông Lam-van-Huế, Délégué Administratif Sadec
Vé 500$ đặng lãnh $2.500
820A Chủ vé ở Vinh không có góp đúng thường lệ, nên không đặng lãnh 2,500$

CUỘC XỔ SỐ B
HỘI NGUYÊN VỐN
Phần xổ số: 1 Hạng bộ trong 3.000 Hạng bộ
Hạng bộ trúng: Hạng bộ 2759
Những vé sau nầy đáng hồi gỏ vốn:
Vé số
7.523 Ông Havau Baptiste, Médecin Indochinois Tayninh . . . . . 1.000$
2.865A Bà Lê thi-Sang, Bienhòa. 200
5.707A Ông Nguyen van-Ninh Bacninh 200
4.738A —Không có góp đúng thường lệ nên không đặng hưởng cuộc xổ số nầy

CUỘC XỔ SỐ C
ĐẶNG MIỄN GÓP
Phần xổ số: 1 Hạng bộ trong 3 000 Hạng bộ
Vé số Hạng bộ trúng: Hạng bộ 1628
9.506A —Ông Nguyễn-xuân-Nung, Saiphong . . 500$
Giá bán lại liền . . . . . 252$00
1.746A Ông Hồ Duy, Nghe An 200
Giá bán lại liền. . . . . 101$20
12.684A Cô Tôn-nữ Thoại-Anh, Saigon 200
Giá bán lại liền . . . . . 100$40
12.667A —Vé vô Danh, Saigon. 200
Giá bán lại liền . . . . . 100$40
6.946A —Ông Tae-Si, Phompenh 200
Giá bán lại liền . . . . . 101$20
Những vé số 3505A — 6127A và 8169A không có góp đúng thường lệ nên không đặng hưởng cuộc xổ số nầy.

Mỗi vé trúng ra trong cuộc xổ số C trên đây thì đặng đổi ra một vé tiết góp y số vốn mua, khỏi phải đóng tiền tháng nữa. Lại có giá bán lại liền và đặng dự ba cuộc xổ số mỗi tháng.

Số bạc định cho cuộc xổ số hồi vốn gấp bội về tháng Septembre 1934 là 5.000$
Vé 1.000$ mà trúng thì đặng lãnh 5.000$
Vé 500$ — — 2.500$
Vé 200$ — — 1.000$
Phần xổ số cho tháng Septembre 1934 về cuộc xổ số gấp bội là 1 phần trong 30.000.

CUỘC XỔ SỐ CHO VÉ TIẾT KIỆM KỲ TỚI NHẰM NGÀY THỨ SÁU 28 SEPTEMBRE 1934
BỐN GIỜ RƯỠI CHIỀU TẠI BẢNG CHÁNH CỦA
Bổn-Hội bên cõi Đông Pháp, đường Chaigneau, số 26 Saigon
XIN LƯU Ý: Cần dùng người có đủ tư cách làm Đại-Lý cho Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

MỖI NGƯỜI HỌC-TRÒ NÊN BIẾT
PHÉP MẦU THI ĐẬU

Hết trong một trăm người học-trò đi thi đậu bằng cấp rồi, bắt kỳ là bằng Tú tài, Đíp lôm, hay Sơ-học thì hết 99 người đều trả lời rằng: « Nhờ lúc gần thi, tôi có đọc những quyển sách « Résumés Aide-mémoire» nên nhớ dai lắm. Và thi gặp đề thi về triết-học, toán-học, địa-dư, sử-ký, hóa-học, vật-lý-học, tôi làm mau hơn và hay hơn các anh khác.»

TẠI NHÀ IN UNION NGUYEN-VAN-CUA
Có bán đủ các thứ sách Résumés Aide-mémoire

PHÁP HOA VIỆT TỪ THOẠI
法華越辭話
56 249
SOẠN-GIẢ: Cao-minh-CHIỂU
Trần-trọng-KIM

C — Cu.

Curatif : trị liệu (để mà chữa bịnh, chữa cho lành bịnh)
Curation : trị liệu (sự trị bịnh, chữa lành bịnh)
Curcuma : uất kim (nghệ) — danh-từ thực-vật
Cure : 1 chủ ý (sự để ý chăm chỉ coi ngó); 2 khán hộ (sự coi sóc, lo liệu); 3 trị liệu (sự chữa bịnh)
N'avoir cure de rien : tuyệt bất chú ý, tịnh bất chiếu quản (lơ láo, không coi só, không chiếu cố)
Cure : 1 bổn đường giáo sĩ chi chức (1 áy bổn sở, chạ sở); 2 bổn đường giáo sĩ chỉ hội khẩu (thấy cả coi một họ) — danh-từ tôn-giáo
Curé bổn đường giáo sĩ (chạ sở)
Cure dent : nha trượng (tăm, cây zia răng)
Curée : lọp hoạch vật, chi phế khí bộ phận (phần thịt bỏ cho chó sấn ăn)
Aller à la curée : tham dục (tham lam, tư dục)
Curé molle : tuần điệp cơ (cây đào, mây vết)
Cure-oreille : nhĩ ngật (cái vấy tai, cái móc tai)
Curer : 1 thức (xỉa, lau); 2 tuần điệp (vét, vét kinh)
Cureur : tuần điệp công nhơn (kẻ vét giếng, vét kinh)
Curial : thuộc bổn đường giáo sĩ (thuộc chạ sở)
Curie : Cổ-la-mã dân tộc ch. khu biệt (p ân biệt chỗ ở của dân tộc về nước La-mã đời xưa); 2 La-mã nguyên-lão sở tại địa (chỗ ở của bậc quan nguyên-lão nước La-mã); 3 La-mã nguyên-lão viện (viện nguyên-lão nước La-mã)
Curieux : 1 lưu tâm thị tỉ inh (hay tọc mạch, hay lục tặc lục láo); 2 hiếu kỳ (ham đi kỳ, kỳ cục); 3 hiếu sự giả, hiếu kỳ chi nhơn (kẻ ưa sự ngộ)
Curiosité : 1 hiếu kỳ tâm (tánh ham lạ, ngộ); 2 hiếu quản nhân sự (sự ưa lục tặc)
Curiosités : hi hữu chi sự vật (việc lạ, đồ lạ)
Curreule calamo : tẩu bút (viết chạy, viết mau)
Cursif : tật thư, thảo thư (chữ viết tắt, chữ thảo)
Curule, chaise curule : La-mã cao quan chi trượng nha ỷ (hạng ghế bằng ngà của quan cao-cấp ở nước La-mã)
Magistrature curule : tọa trượng nha ỷ chi cao quan (quan tòa cao - cấp ngồi ghế bằng ngà)
Curvili ne : hồ tuyến (thứ dây vòng cung) — danh-từ kỷ-hà-học
Angles curviligne : hồ giác (góc vòng cung) — danh-từ kỷ-hà-học
Curvimètre : lượng khúc tuyến khí (đồ đo dây cong vòng)
Cuscute : tơ-tử-tử (thỏ-tư) — danh-từ thực-vật
Cutané : bì phu (thuộc về da, ngoài da) — danh-từ y-học
Maladie cutanée : bì phu bịnh (bịnh ngoài da)
Cutile : bạc bì (da mỏng) — danh-từ giải phẫu
Cutter : đơn trường tiểu thuyền (tàu nhỏ một cột buồm)
Cuvage : 1 nhượng tửu, phát hiệu (sự vô thùng rượu); 2 nhương tạo trường (chỗ chứa rượu, chỗ nấu rượu)
Cuve : 1 nhương tửu dụng (thùng lớn chứa rượu); 2 nhiễm giang (ghè chứa nước nhuộm); 3 thủy ủng (bình chứa nước)
Cuveau : tiểu dụng (thùng nhỏ)
Cuvée : lượng tửu dụng chi lượng (cái lường để lường rượu vô thùng, một bận vô thùng)
Cuvelage : phòng không hạng đối-lị dật thủy dụng cụ (độ dùng để phòng ngừa chỗ hang mỏ hư lở chảy nước)
Cuveler : thiết trí phòng bị khoáng hang chi cụ (đặt đồ để phòng bị chỗ hang mỏ)
Cuver : phát hiệu (rượu vô thùng, ở thùng)
Ce vin a cuvé : tửu dĩ phát hiệu (rượu đã vô thùng)
Cuver son vin : tùy hậu cam thủy (sau khi say, nằm ngủ để dã rượu)

(Còn nữa).

IMPRIMERIE DU LUC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur-Propriétaire: NGUYỄN-VĂN-THIỆT.
Rue Lucien Mossard — SAIGON

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant, LAM-VAN-NGU.

2246
7 September 34

MỘT CÁI TIN ĐÁNG MỪNG

DẦU NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG VE NHỎ SẮP RA ĐỜI

Khắp cả Đông-Pháp, ai ai cũng đều biết thứ **Vạn ứng Nhị-thiên-dầu** *của tiệm thuốc* **Nhị-Thiên-Đường** *ở tại Cholon đường Canton số 47 chế ra là thần hiệu và cần ích cho mọi người hơn hết. Giá chỉ bán có 0$26 một ve mà thôi.*

Nay nhằm lúc đó khó, nhiều người túng ngặt, kiếm chẳng ra tiền. Vì sự ích lợi chung nên tiệm **Nhị-Thiên Đường** *mới chế ra* **Vạn ứng Nhị-thiên dầu** *ve nhỏ cũng y một thứ dầu trong ve 0$26 bán tự thuở nay vậy, chỉ bán 0$10 một ve. Tưởng với giá đó người nghèo cũng có thể mua nổi mà dùng trong cơn hữu bịnh. Thứ dầu này để trong mình cho thường, nó chữa-trị về bá hứng rất hay, dùng nó mà cứu-cấp những bịnh thình lình thì công hiệu lắm.*

Trong hạ tuần tháng ba tây này thì có thứ **Vạn ứng Nhị-thiên-dầu** *ve nhỏ ra đời nên* **Nhị-Thiên-Đường** *xin cho quí vị hay biết trước, đặng đến chừng đó mua để sẵn mà dùng.*

Hình ve dầu bán 0 26 [illegible] như nay

Hình ve dầu nhỏ bán 0$10 sắp ra đời

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
47, Rue de Canton, 47 -:- CHOLON

Thuốc điếu hiệu
«TAM-KỲ»

Hút không khó cỏ, mùi thơm nhẹ khói mà lại giá rẻ.

Cie Indochinoise
des
TABACS
17, Bd Kitchener -:- SAIGON

GÂY MÔN
Thuốc
SIROP du DESCHIENS
Docteur ès

KHI **PHỔI** YẾU
nên dùng thuốc
PULMONIA
chữa bằng thảo-mộc
Bách tòng quý đồng quý bổ
E. LOCARD, Dược chế - Successeur-Gendre
công khắp các bán chế khắp
Ở Saigon : 2, MUS-SOLIBÈNE-SARREAU
Grande Pharmacie de France

ÁI-TÌNH TIỂU-THUYẾT

Trăng già độc-địa

Số: 31 Tác-giả: TRƯƠNG-LẬP-TẠO.

-:- Bức tranh xã-hội -:-

Ông Bình vừa biết câu là đứa có học, nên ông không bao giờ sai lớn cậu làm việc khó nhọc, mà cậu vẫn làm, làm mà tuổi nào cũng vui-vẻ tươi-tắn, chớ không cầu-chấp chi cả.

Ông Tâm ở nhà-thương cũng được sướng thân, vì nhờ tiền của ông Bình mà ông có món ngon vật lạ ăn mỗi ngày, ông nhờ đó mà lấy sức lại như xưa, lại thêm quan thầy thuốc tây và quan lương-y Tiền, vì có lời gởi gắm của ông bá-hộ, mà cả hai đều tận tâm điều-trị cho ổ y.

Một tháng, hai tháng, ba tháng, ông Tâm đã trở nên người mạnh-khoẻ lắm, nhưng ông vẫn còn nằm nhà thương, vì quan thầy cứ nói ông còn bịnh. Ông vẫn là ở hơn của nhà-nước, nhưng nhờ tiền của ông bá-hộ, ông được sướng thân hơn người nhà, tự-do thong-thả, cho đến ngày mãn-hạn, đến khi về nhà ở, cũng chẳng có tiếng chi!

Ông bá-hộ Bình thật-tình thương Bé-Nghĩa, là đứa nghèo mà có chí học-hành. Ông thường quan-tâm đến cậu luôn và lựa dịp giúp đỡ cho cho cậu đi học Saigon.

Vừa khi Ang Tâm mãn tù về nhà, ông bá-hộ liền mời ông Tâm về nhà mình ở luôn cho có bạn. Ông Tâm nghĩ vì cha con ông mang ơn ông rất nhiều, thì gặp dịp về nhà ông ở để đáp ơn ông trong muôn một.

Ông bằng lòng cùng Bé-Nghĩa về ở dưới nhà bếp nơi ông bá-hộ, gần một bên với hai mẹ con đi ba Hiền, là người hầu cận bà bá-hộ và có Thanh-Nguyệt.

Cái giây thân-ái bắt đầu từ đây.....

Nhờ lại về trước lúc Bé-Nghĩa vừa thi đậu sơ-học lại sắp thi vào trường Trung-Đẳng, thì Bé-Nghĩa chỉ biết cái thú quanh-quẩn trong cái không-khí trầm-tĩnh mà thôi.

Kế đó, khi bổ cảnh học-đường rồi, cậu lại thấy cha phải ngục-tù, nhà phải ra tro, thân phải vất-vả. Suốt mấy tháng dư, đứng trước cái cảnh ngộ rất phũ-phàng, cậu thường suy-nghĩ, thường tỉnh oan. Những cái hiện-tượng mà cậu chưa từng thấy đó, làm cho cậu phải biết bao sa-tâm khổ-não, để đánh; mà giúp tỉnh cho cậu được biết mùi đời mặn-lạt làm sao, cũng không phải ít. Đối cảnh cậu không chi ở chỗ đó cả.

Thiết tưởng, người đời chẳng những nên biết đến cái tình mà đã biết thêm cái động cũng chẳng phải là vô bổ, mà xét ra càng thêm có ý-vị nữa kia, vì người đã trải qua cái động-tỉnh của thời-gian, dâu phải lúc giàu-sang khổ-sở, dâu phải lúc phong-vô bất-hòa, lòng người vẫn không vì đó mà xao-xiến lạnh-lẽo chuyển đi.

Bảo rằng ẩn-nấp trong cái đời trầm-tĩnh, là tránh khỏi những điều phiền-phức bên lòng, vậy thử hỏi ai sanh trong cõi trần mà không làm bụi trần?

Những nỗi phiền-phức đó không thể tránh khỏi, mà cũng những mong tránh nó, há không phải là một cái huyền-tưởng hay sao?

Vì cái lẽ «không thể tránh được» mà Bé-Nghĩa phải làm vào cảnh khiến cho cậu phải buồn, phải giận, phải khóc, phải kêu, và biết đâu rằng cậu sẽ trở nên người sắt đá là nhờ bức tranh xã-hội đó?

***

Hạnh-phúc về ai?

Cái hạnh-phúc tinh-thần — trừ ra cái hạnh-phúc nhục-thể — là kết-quả tốt-đẹp của một cái công-dụng hiệp theo tâm-lý thông-thường hay dùng với khuôn-mẫu của lương-tâm.

Cái hạnh-phúc đó không phải ở trên trời rớt xuống, ở dưới đất chun lên, ở cái vận-may sanh ra, như mọi người thường tưởng, mà ở hai cái điều-kiện trên kia.

Có bao giờ có trái mà không người vun phân, có cơm mà không ai nấu cây? Có quả thì có hoa, đó là lẽ công-nhiên.

Cho nên thấy người nào được cái hạnh-phúc tinh-thần là phải nhìn-nhận rằng người đó đã phải khổ-tâm mà khép mình vào hai cái điều-kiện trên kia.

Ông bá-hộ Bình rất vui lòng đem cha con ông Tâm về ở với mình. Tuy thấy nhà con ông thường tự xem mình là phận tôi-tớ trong nhà, nhưng ông Bình vẫn cầm cha con ông [illegible] thân-thích bà-con. Sở-dĩ ông Bình dành để cái đặc-ơn cho cha ông Tâm, vì thấy ông Tâm là tớ, mà rất trung-thành với phận-sự làm tớ; làm cha, mà rất hết lòng với nghĩa-vụ làm cha; tóm lại, là người đáng làm gương cho đời trông xem.

(Còn nữa)

TỈ-VỊ DƯỢC LÀNH MẠNH
NHỜ THUỐC BỘT
CỦA ÔNG TÂN-SĨ Y-KHOA
POUDRES DE COCK

Quí ông, quí bà biếng ăn biếng uống, tiêu hóa chậm trễ khó nhọc, nặng bụng hay là ngán tức, sau khi ăn cơm rồi chẳng? Quí ông, quí bà hay ưa chua xót, nhớt đầu chóng mặt, hay ngáp, nghỉ gục, khi mửa ra rồi, lưỡi đóng trắng hơi thở hôi (thối miệng) sinh bụng không? Quí ông, quí bà ăn uống không tiêu, bắt bơn đa, buồn mửa, khi thì thảo đa khi thì bón không? Có đau mỏ-ác đau bụng, có mắt mệt nhọc, thế hào hển hay đầm tức trớt, có thêm bao nghỉ không được chăng? *Phải nhớ trong trí rằng thuốc bột Poudres de Cock* [illegible] chế ở thành *JEUMONT*, tỉnh Nord.

TIÊU HỘC — PHÁT HÃN
TRỪ TIỆT BỆNH NGỨA — HẮC LÁO LÍT BỐ V.V.
TA LOC
Máu ta bằng thuốc
SAN-SỞ-PA-RAY
PA-RI-DI-EN-NỜ
(Salseparaille Parisienne)
Thuốc chuyên môn rất công-hiệu để chữa bệnh ngoài da
Bán tại khắp các hãng báo-chế tây
THANH LƯƠNG
Bán buôn tại số nhà 8, rue Vivienne PARIS

Chocolat NESTLÉ
Chẳng những là đồ để tráng miệng quí, mà nó cũng là một món ăn bổ khoẻ.

Chocolat NESTLÉ

CỨ DỮ GÌN THẬN-KINH
THÌ LẠI MẠNH
NHƯ XƯA.

Khi ai đau thận nên mua ngay một hộp THUỐC VIÊN FOSTER, bệnh sẽ khỏi ngay, lại xe làm việc dễ giang. Và, nếu ai nhức đầu, chóng mặt, mất ngủ và đau nhức khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã chữ danh rất công hiệu cho các bệnh sau này:
Đau-lưng — Nước tiểu dục — Cóeântrongbàng-quang.
Bệnh thấp — Sưng bàng-quang — Daun-gang-thất lưng — Quá lợi tiểu — Huyết sấu sinh mước tiểu văn — Sưng-mắt-cá-chân
Một hộp 8$50 PILULES FOSTER Hai Hộp 14$85
CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG.
Bán tại các hàng bào chế tây và gửi mua tại nhà H. BINAC, Phien., số 95 Pha Ferdinand, PARIS.

KHI LÀM VIỆC HÚT ĐIẾU THUỐC LÁ

Thực là khoái-hoạt. Nhưng hơi tàu ngày thì da mỏng trong cổ ngứa ngày và bỏng nuốt mất nên phải chánh dữ. Vì đó là cai cứu đến những hơi hôi hám. Nên thường
KẸO-THUỐC WYBERT
để trừ bệnh nước cỗ làm mất hơi thuốc lá, nó làm khỏi chịu cho mình và cho cả những người quanh mình. Hễ có kẹo thuốc WYBERT thì mình lại càng thích hút thuốc thêm.
Wybert
KẸO-THUỐC WYBERT
bán tại các hàng báo chế tây, mỗi hộp có hơn 200 viên.

SANTAL MIDY
PHẢI COI CHỪNG ĐỀ GIẢ MẠO
BẢY NÀI CÁI KÝ TÊN : MYDI
SANTAL MIDY
(Sân-tan Mi-dy)
Thuốc nầy hiền và tinh hảo để trị bịnh *đau lậu*, mới cu gi đều thần hiệu, (không có dùng thứ Copahu và không cần thục).
Mỗi hoàn bọc đều có đóng hiệu MIDY
Buôn bán lớn, số 8, Đường Vivienne, Paris
Trong mấy nhà Thuốc

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU
VICHY CÉLESTINS
UỐNG TRỪ LÀNH CÁC CHỨNG :
Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau minh nhức gân, đái lợn cợn cỏ cát, đau lắc-léo
CÁC VỊ SÀNG HIỆU VICHY-ÉTAT
SEL VICHY-ETAT
PASTILLES VICHY-ETAT
COMPRIMES VICHY-ETAT
Điểm vị rút lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối. Uống hai ba liều, khỏi ăn rồi thì để tiêu tạng
Để cho mỗi người làm ra nước mạch hơi đủ, uống cho ăn mau tiêu.
COI CHỪNG LẮM ĐỀ GIẢ MẠO, MẤT ƯỚC

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị
BỊNH TIỀM LA
Uống thế khỏi chích thuốc

SIGMARGYL
Laboratoire Chimiothérapique, 2 Place du Théâtre Français, PARIS, et toutes Pharmacies.
A Saigon : L. SARREAU, Pharmacien Herboriste — J. MUS, Pharmacien Chimiste

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUIN-LƠ PANH KỜ
(PILULES PINK)
RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ
Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và tẩm nhuận các cân tủy ; thuốc nầy làm cho biết đói, làm cho các nước trong dạ dày chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của cả các cơ thể.
Cho nên thuốc *PILULES PINK* thật đáng gọi là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền-muộn, bịnh gầy mòn, các bịnh tơi thì lớn số và bịnh trở về già, bịnh đau bao-bì, bịnh nhức đầu, bịnh căn lực mỏi mệt.
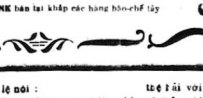

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hàng bào-chế tây

Enterobyl
ÂNG-TÊ-RÔ-BI-LỜ
THUỐC CHỮA LÁ GAN
Mỗi sáng uống 2 muỗng nhỏ (muỗng uống cà-phê) thuốc bột nhỏ pha vào nước lã.
Thiếu chất ở lá gan .....
Bịnh tàn kết — Bịnh gầy mòn.
Bịnh ngoài da. .....
Bịnh ở các xứ nóng. .....
E. DEHAUSSY, là quan đốc-tờ khoa vật-lý, Cử nhân khoa cách-trí. Nguyên làm đầu coi các công-việc thực hành ở đại-học viện thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)
BÁN TẠI KHẮP CÁC HÃNG BÁO CHẾ TÂY
Saigon : Pharmacies MUS, SOLIRÈNE, BARBEROUSSE, SARREAU, FRANCO-ANNAMITE

BÍ-MẬT ÁI-TÌNH TIỂU-THUYẾT

Nhìn gương tui bong

Số : 37

Tác-giả : TỪ-QUANG (Hatiên).

Hồi thứ sáu

Vì lời hẹn Ngọc-Liên thử tiết Hồi tức lòng Tuấn-Anh lập danh

VI

— Ba mà rầm trong phòng kia, còn chị hai mắc đi rước thầy thuốc trong Tham-tướng, lận mà à cậu hai đó !

Có nghe trò Đinh nói như thế cô nghỉ : Nếu nói vậy nội nhà chẳng có ai tế, chỉ có một mình chị ta thôi, thuốc nhiều cơm nước cũng một mình người, còn ta một mình thong dong nơi vườn địa, như thế điều bất hiếu ta còn biện nào lường cho hết.» Cô nghĩ như thế liền chạy vào phòng... Vô đến thấy rõ ràng song thân đang ngồi trên giường mé mang bất tỉnh, nước da xanh như tàu chám, bụng không có cơm cháo nên xếp vo, thân thể bải hoải vô cùng. Thấy cái thêm trọng như thế, có đau lòng bết sức chạy ngay lại cha mẹ trân trề giọt lụy nhỏ tay cha mẹ nói :

— Ba ma ôi ! Con là Ngọc-Liên về đây ba má, tỉnh lại tội cho con mừng, đừng làm vậy con sợ lắm ba ma à !

Cô khóc rồi kêu, kêu rồi khóc nghe thật thảm thiết. Ông Thông-Chánh nghe có tiếng người nói vẳng vẳng bên tai, ông mở mắt ra thấy rõ ràng có Ngọc-Liên, ông lần lần tỉnh lại rồi :

— Có phải Ngọc-Liên con về đó hay không, hay là đang mơ màng trong giấc mộng ?

Cô Ngọc-Liên thấy cha đã tỉnh có cô đợ mừng đáp :

— Con thật Ngọc-Liên đây ba à !

Ông Thông-Chánh nắm tay cô Ngọc-Liên, rưng rưng đôi hàng lệ nói :

Con ôi ! sao con tệ làm thế làm vậy, con không ưng cái tấm khôn nạn đó, hay con biết dì ta xấu của tỏ, con nói cho ba hay, ba dầu có ép uổng con, để bỏ nhà đi đâu để cho ba buồn phải ra đến thế nầy, con mà con phải đến dương ấy, con liệch-luyết cũng gi con mà phải dầu dãi tuyệt mùng, con ơi ! Hãy lâu con đi đâu, mương nào nói rao, dầu nói lại cho ba nghe lâu coi ?

— Thưa ba, thôi ba nằm dưỡng bịnh cho mạch rồi thiếu gì ngày giờ con thuật, câu chuyện dông dài lắm.

Nhỏ cô có Ngọc-Liên về nên mai vợ chồng ông Phan-thanh-Chánh trong dạ có hơi mừng uống thuốc chẳng bao lâu đã mạnh như thường... Cô Ngọc-Liên cũng lần lần tỏ nhặt các cha mẹ nay vì có mắc bụng lời tệ bải với Tuấn-Anh là một, vì thằng Ái-Nguyệt vô giáo dục là hai nên cô mới ra đi như thế. Hai ông bà nghe con nói như thế, lại có cái chi thanh cao dương ấy, ông bà cũng vui lòng để cho Ngọc-Liên cho nhạy bợi ngộ với Tuấn-Anh. Việc ấy còn lâu.....

XI

Hồn lâu, tác-giả quên nói chuyện Tuấn-Anh bay giờ xin thuật lại :

Chàng Tuấn-Anh từ bị tai họa giữa đàng có người giải cứu, về tới Hà-Liên bịnh ra vậy. Đến nhà thấy cha mẹ cùng bịnh an chàng càng mừng lắm, song nàng càng lo ngại chẳng biết Ngọc-Liên có nghe theo lời cha mẹ chăng, hay vì tạng tình với chàng danh tuyệt mạng làm cho chàng cứ tưởng tới suy... lui, đem ngày không an tấc dạ, lòng sầu dồn dập như cụi lớn non cao, mạch thâm chưa chan dường biển dậy sóng rộng...

Lâu quán ngày qua tháng lại, lần nói rằng đôi bướng thay, nhựt nguyệt xay vần vì lên bay bóng quang am như diều chớp, chàng nghĩ lo nhà cô bạn tháng tháng nước. Chàng lo giặt quần áo, sắp đặt sạch sẽ vào tương cho ngày lên đường tạm qua nhà Ba dặt tổ, đi vào trường đeo đui công danh tiếu ngày sau cho hiển vinh cha mẹ...

Ngày kia chàng đang nằm coi sách bỗng có người đem vào cho chàng một bức thơ. Chàng cầm xem tưởng chữ cô bạn viết nhưng lần lần định tâm mở kỹ rõ ra thật chữ chàng ai lạ vốn của Ngọc-Liên, người chung thủ của chàng vậy... Chàng cầm bức thơ muốn xé nhưng lại ngừng, làm ba bốn lần như vậy mà chẳng biết thơ có tin lành hay tin dữ... Chàng chạy đem vô để trong học-tủ bèn viết cha chàng để lối một mình khỉ ra đọc mới có thú vị... Một giờ trông để qua, nửa ngày đối với chàng thật là lâu hết sức. Nhiều lúc chàng muốn xé rồi, nhưng cầm tới rồi bất nghĩ đâu đâu rồi phải để xuống.....

(Còn nữa)